

**A** בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn מ"ט of דף מט of קידושין. Some of the topics we will learn about include:

מראה מקום הוא לו

The Gemara brings several instances where we assume one is not particular regarding his instructions, but was merely offering helpful information.

גט מקושר

The Gemara instituted a more complex form of a Gett to give a short-tempered Kohein, who may not remarry his divorcee, time to reflect on his decision. After every line or two, the Gett was folded, and the fold was signed by a witness.

הטעה לשבח

The Gemara differentiates between שבח ממון, financial misrepresentation, where ר"ש validates the Kiddushin if the error was to her advantage, and שבח יוחסין, matters of lineage, where the Kiddushin is invalid even if he is actually in a better position than he claimed.

**A**

מראה מקום  
הוא לו

גט מקושר

הטעה לשבח

**B** תנאים

The Gemara lists the minimum expectations for several conditions a woman may stipulate.

תשעה קבים

The Gemara lists various attributes that are mostly concentrated in certain populations.

**B**

תנאים

תשעה קבים

1 So let's review...

The Mishnah earlier cited the opinion of רבי שמעון:  
הטעה לשבח מקדושת  
The Kiddushin is valid if he erred to her benefit. The  
Gemara explained that he is discussing a case where  
אמר לי התקדשי לי  
בדינר של כסף  
A woman tells her agent that she was promised a silver  
coin,  
והלך ונתן לו דינר של זהב  
However, he was given a golden coin;  
רבי שמעון explained  
מראה מקום היא לו  
She was merely saying that accepting a silver coin would  
be acceptable.

1

רבי שמעון

הטעה לשבח מקדושת

To her benefit

שאמר לי התקדשי לי בדינר של כסף  
והלך ונתן לו דינר של זהב

רבי שמעון

מראה מקום היא לו

She was merely saying that accepting a silver coin  
would be acceptable

2

אמר אביי  
 רבי שמעון ורבן שמעון בן גמליאל ורבי אלעזר  
 כולו סבירא להו מראה מקום הוא לו  
 Abaye cites other opinions who apply the reasoning of  
 regarding other Halachos: Mairah Makom Haya Lo

1.  
 גט פשוט עדין מתוכו  
 מקושר עדין מאחוריו  
 An ordinary Gett is signed on the inside at the bottom of  
 the text, while a folded Gett is signed on the outside.

Therefore,  
 פשוט שכתבו עדין מאחוריו  
 מקושר שכתבו עדין מתוכו  
 שניהם פסולים  
 If the signatures are on the wrong side, the Gett is invalid.  
 רבי חנינא בן גמליאל אומר  
 מקושר שכתבו עדין מתוכו כשר  
 שיכול לעשותו פשוט  
 A folded Gett with the signatures on the inside, is valid,  
 because he can simply leave it open as an ordinary Gett.  
 רבן שמעון בן גמליאל אומר  
 הכל כמנהג המדינה  
 We cannot treat it as an ordinary Gett if the local custom is  
 to make folded Gittin.

Now,  
 תנא קמא  
 אית ליה מנהג המדינה  
 They certainly agree that an agent cannot ignore the local  
 custom;  
 Rather, they are arguing  
 באתרא דנהיגי  
 בין בפשוט בין במקושר  
 In a locale where both versions are used;  
 ואמר ליה עביד לי פשוט  
 ואזל ועבד ליה מקושר  
 And he specified a פשוט, and the agent wrote a מקושר  
 וגט מקושר holds  
 קפידא  
 He was particular, and did not sanction a מקושר, while  
 maintains רשב"ג  
 מראה מקום הוא לו  
 He was only explaining that a פשוט גט would suffice.

2

אמר אביי  
**רבי שמעון - ורבן שמעון בן גמליאל - ורבי אלעזר**  
**כולו סבירא להו**  
**מראה מקום הוא לו**  
*Regarding other Halachos:*

1

**מקושר**  
**עדין מאחוריו**

**גט פשוט**  
**עדין מתוכו**

ראונון בן יצחק צ"ד  
 אהרן בן אלוף צ"ד  
 כוטר עבנענעבנל וןך ה עב  
 זוטא רקאריארי אראר  
 וןך ה עב כעש עדר כרענע  
 גערנע נרנזא רקאורל וריא  
 זוא רקאורל אראר ערנעק

אראר ערנעק גערנע נרנ  
 ימקא טרק זוטא רקאריארי  
 כעש עדר כרענע עב לא א כע  
 כוטר עבנענעבנל וןך ה עב  
 ערנעק גערנע נרנ טרלנא  
 זוטא רקאריארי אראר  
 עדר עב לא א כע ימקא טרק  
 וןך ה עב כעש עדר כר  
 טרלנא כוטר עבנענעבנל  
 גערנע נרנזא רקאורל וריא  
 זוא רקאורל אראר ערנעק  
 ראונון בן יצחק צ"ד  
 אהרן בן אלוף צ"ד



3

2.  
האשה שאמרה  
התקבל לי גיטי ממוקום פלוני  
וקבל לה גיטה ממוקום אחר פסול  
If an agent was instructed to accept a Gett in a particular  
place, the Gett is invalid if accepted elsewhere. However,  
רבי אלעזר מכשיר  
The Gett IS valid, presumably because  
מראה מקום היא לו  
She was only pointing out her husband's expected  
whereabouts.

3

2  
**האשה שאמרה  
התקבל לי גיטי ממוקום פלוני  
וקבל לה גיטה ממוקום אחר**

רבי אלעזר  
מכשיר

תנא קמא  
פסול

מראה מקום היא לו

4

הטעה לשבח:  
מחלוקת בשבח ממוון  
only argues if he misrepresented himself  
financially; but  
בשבח יוחסין  
דברי הכל אינה מקודשת  
If he misrepresented his lineage, even if he was actually of  
higher position than he claimed, the Kiddushin is not  
valid, as is evident from the next Mishnah:  
ע"מ שאני כהן ונמצא לוי  
לוי ונמצא כהן  
Even if he claimed to be a לוי, and was actually a כהן, the  
Kiddushin is not valid, and  
לא פליג ר"ש  
לוי ונמצא כהן  
does not disagree in that case.

This is because  
מסאנא דרב מכרעאי  
לא בעינא  
There's a saying, "I don't want a shoe bigger than my foot."  
It is possible that she did not want the burden of marrying  
someone of greater stature than her.

4

רבי אלעזר  
**הטעה לשבח מקדושת**

**בשבח יוחסין  
דברי הכל  
אינה מקודשת**  
If he  
misrepresented  
his lineage

**מחלוקת  
בשבח ממוון**  
If he  
misrepresented  
himself  
financially

ע"מ שאני כהן ונמצא לוי  
לוי ונמצא כהן

Even if he claimed to be a לוי,  
and was actually a כהן,  
the Kiddushin is not valid,  
and רבי שמעון does not disagree

מסאנא דרב מכרעאי - לא בעינא  
"I don't want a shoe bigger than my foot."

5 Although the Mishnah also says  
 ע"מ שיש לו בת  
 או שפחה מגודלת  
 ואין לו  
 על מנת שאין לו ויש לו  
 אינה מקודשת  
 The Kiddushin is not valid if he misrepresented whether  
 he has a grown daughter, and this is seemingly a financial  
 matter, as Rashi explains  
 גדולה  
 וראויה לשמשני  
 The issue is if she is old enough to be of assistance,  
 The Gemara answers  
 פליג ארישא וה"ה לסיפא  
 DOES argue in this case; however, since it also  
 involves ממון שבה, he relied on his earlier statement;

Alternately,  
 מאי מגודלת  
 גדלת  
 The reference is to whether the daughter is a prominent  
 person, because she might reason  
 לא ניחא לי דשקלה מילי מינאי  
 ואזלא נדיא קמי שיבבותיי  
 I don't want her maligning me among the neighbors.

5 ע"מ שיש לו בת או שפחה מגודלת - ואין לו  
 על מנת שאין לו - ויש לו  
**אינה מקודשת**  
*And this is seemingly a financial matter!*

גדולה - וראויה לשמשני  
*The issue is if she is old enough to be of assistance,*

**מאי מגודלת  
 גדלת**

*The reference is to  
 whether the daughter is a  
 prominent person,  
 because she might reason*

**לא ניחא לי  
 דשקלה מילי מינאי  
 ואזלא נדיא קמי שיבבותיי**  
*I don't want her maligning me  
 among the neighbors.*

**פליג ארישא  
 וה"ה לסיפא**

*argues in this case;  
 however, since it also  
 involves ממון שבה,  
 he relied on his earlier  
 statement*

6 The Gemara now lists many possible stipulations a  
 woman might make, and establishes the minimal require-  
 ment for each:  
 1.  
 ע"מ שאני קריינא  
 כיון שקרא שלשה פסוקים בבית הכנסת  
 הרי זו מקודשת  
 If he stipulates that he can read, the Kiddushin is valid if  
 he has read three Pesukim in Shul.  
 רבי יהודה אומר  
 עד שיקרא ויתרגם  
 He must have read and translated, and the reference is to  
 תרגום דידן  
 the classic, accepted translation.

However,  
 אמר לה קרא אנא  
 עד דקרי  
 אורייתא נביאי וכתובי בדיוקא  
 If he stipulated that he is an expert reader, he must be  
 proficient in all of Tanach.

6 Possible stipulations a woman might make,  
 and the minimal requirement for each

**1**  
**ע"מ שאני קריינא  
 כיון שקרא שלשה פסוקים  
 בבית הכנסת  
 הרי זו מקודשת**  
*If he stipulates that he can read,  
 the Kiddushin is valid if he has read 3 Pesukim in Shul*

רבי ירמיה אומר  
**עד שיקרא ויתרגם**

*However,*  
**אמר לה קרא אנא  
 עד דקרי  
 אורייתא נביאי וכתובי בדיוקא**  
*If he stipulated that he is an expert reader,  
 he must be proficient in all of Tanach*

7 2.  
 על מנת שאני שונה  
 If he stipulates that he has learned, it is a מחלוקת if he must have learned  
 הלכות, the laws received as a tradition from Sinai, OR  
 מדרש תורה  
 The expositions on the Torah found in the ספרא and ספרי.

However, if he said  
 תנא אנא  
 I am knowledgeable,  
 עד דתני הילכתא ספרא וסיפרי ותוספתא  
 He must be proficient in all Halachic literature.

7 2  
**על מנת שאני שונה**  
*If he stipulates that he has learned,  
 it is a מחלוקת if he must have learned הלכות, or מדרש תורה*  
 However  
**תנא אנא**  
*I am knowledgeable,*  
**עד דתני הילכתא ספרא וסיפרי ותוספתא**  
*He must be proficient in all Halachic literature.*

8 3.  
 ע"מ שאני תלמיד  
 If he claimed to be a Talmudic student,  
 כל ששואלין אותו בכל מקום דבר אחד בתלמודו ואומר  
 ואפילו במסכתא דכלה  
 It's sufficient if he can answer a question in any one area of study, even a straightforward topic.

4.  
 על מנת שאני חכם  
 If he stipulated that he is a wise man,  
 כל ששואלים אותו  
 דבר חכמה בכל מקום ואומרה  
 It's sufficient if he has a clear grasp of any one area of study.

5.  
 על מנת שאני גבור  
 If he claimed to be strong,  
 כל שחביריו מתיראים ממנו מפני גבורתו  
 It's sufficient if his strength inspires fear among his friends.

8 3  
**ע"מ שאני תלמיד**  
*If he claimed to be a Talmudic student,  
 כל ששואלין אותו בכל מקום דבר אחד בתלמודו ואומר ואפילו במסכתא דכלה*  
*It's sufficient if he can answer a question in any one area of study, even a straightforward topic.*

4  
**על מנת שאני חכם**  
*If he stipulated that he is a wise man,  
 כל ששואלים אותו דבר חכמה בכל מקום ואומרה*  
*It's sufficient if he has a clear grasp of any one area of study.*

5  
**על מנת שאני גבור**  
*If he claimed to be strong,  
 כל שחביריו מתיראים ממנו מפני גבורתו*  
*It's sufficient if his strength inspires fear among his friends.*

9

6. על מנת שאני עשיר  
If he claims to be rich,  
כל שבני עירו  
מכבדים אותו  
מפני עושרו  
It suffices if the townspeople honor him due to his wealth.

7. על מנת שאני צדיק  
If he stipulates that he is righteous,  
אפילו רשע גמור מקודשת  
שמה הרהר תשובה בדעתו  
We must suspect that the Kiddushin is valid, even if he is known to be wicked, because he may have repented in his heart, which instantly labels him a צדיק.

Similarly,  
על מנת שאני רשע  
If he claimed to be wicked,  
אפילו צדיק גמור מקודשת  
שמה הרהר דבר עבודה כוכבים בדעתו  
We must suspect that the Kiddushin is valid, because he may have had thoughts of idol-worship, which instantly label him a רשע.

9

6  
**על מנת שאני עשיר**  
*If he claims to be rich,*  
**כל שבני עירו מכבדים אותו**  
**מפני עושרו**  
*It suffices if the townspeople honor him due to his wealth.*

7  
**על מנת שאני צדיק**  
*If he stipulates that he is righteous,*  
**אפילו רשע גמור מקודשת**  
**שמה הרהר תשובה בדעתו**  
*We must suspect that the Kiddushin is valid, even if he is known to be wicked, because he may have repented in his heart, which instantly labels him a צדיק.*

10

The Gemara now digresses to discuss various attributes and where they are most commonly found:  
עשרה קבים חכמה ירדו לעולם  
תשעה נטלה ארץ ישראל  
ואחד כל העולם כולו  
Eretz Yisroel received 90% of the world's wisdom;  
עשרה קבים יופי ירדו לעולם  
תשעה נטלה ירושלים  
Yerushalayim received 90% of the world's beauty;  
עשרה קבים עשירות ירדו לעולם  
תשעה נטלה רומי  
Rome received 90% of the world's wealth;  
עניות  
תשעה נטלה בבל  
Bavel received 90% of the world's poverty;  
גסות  
תשעה נטלה עלים  
Eilam took 90% of the world's haughtiness;

10

**עשרה קבים חכמה ירדו לעולם**  
**תשעה נטלה ארץ ישראל**  
**ואחד כל העולם כולו**  
*Eretz Yisroel received 90% of the world's wisdom*

**עשרה קבים**  
**עשירות**  
**ירדו לעולם**  
**תשעה נטלה**  
**רומי**

*Rome received 90% of the world's wealth*

**עשרה קבים**  
**יופי**  
**ירדו לעולם**  
**תשעה נטלה**  
**ירושלים**

*Yerushalayim received 90% of the world's beauty*

**גסות**  
**תשעה נטלה**  
**עלים**

*Eilam took 90% of the world's haughtiness*

**עניות**  
**תשעה נטלה**  
**בבל**

*Bavel received 90% of the world's poverty*

11 גבורה  
תשעה קבים נטלו פרסיים  
Persia received 90% of the world's strength;  
כנים  
תשעה נטלה מדי  
Midi received 90% of the world's lice;  
כשפים  
תשעה נטלה מצרים  
Egypt took 90% of the world's witchcraft;  
זנות  
תשעה נטלה ערביא  
Arabia took 90% of the world's licentiousness;  
עזות  
תשעה נטלה מישן  
Mishan took 90% of the world's brazenness;  
שיחה  
תשעה נטלו נשים  
Women took 90% of the world's conversation;  
שכרות  
תשעה נטלו כושים  
Ethiopia took 90% of the world's drunkenness;  
עשרה קבים שינה ירדו לעולם  
תשעה נטלו עבדים  
Slaves took 90% of the world's laziness.

11

<p>▼</p> <p><b>כנים</b></p> <p><b>תשעה נטלה מדי</b></p> <p><i>Midi received 90% of the world's lice</i></p>	<p>▼</p> <p><b>גבורה</b></p> <p><b>תשעה קבים נטלו פרסיים</b></p> <p><i>Persia received 90% of the world's strength</i></p>
<p>▼</p> <p><b>זנות</b></p> <p><b>תשעה נטלה ערביא</b></p> <p><i>Arabia took 90% of the world's licentiousness</i></p>	<p>▼</p> <p><b>כשפים</b></p> <p><b>תשעה נטלה מצרים</b></p> <p><i>Egypt took 90% of the world's witchcraft</i></p>
<p>▼</p> <p><b>שיחה</b></p> <p><b>תשעה נטלו נשים</b></p> <p><i>Women took 90% of the world's conversation</i></p>	<p>▼</p> <p><b>עזות</b></p> <p><b>תשעה נטלה מישן</b></p> <p><i>Mishan took 90% of the world's brazenness</i></p>
<p>▼</p> <p><b>עשרה קבים שינה ירדו לעולם</b></p> <p><b>תשעה נטלו עבדים</b></p> <p><i>Slaves took 90% of the world's laziness.</i></p>	<p>▼</p> <p><b>שכרות</b></p> <p><b>תשעה נטלו כושים</b></p> <p><i>Ethiopia took 90% of the world's drunkenness</i></p>